

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
**ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА
ВЛАСНІСТЬ**

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ЧЕРНІГІВСЬКИЙ КОЛЕГІУМ»
ІМЕНІ Т.Г. ШЕВЧЕНКА

Навчально-науковий
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ ТА
СОЦІОГУМАНІТАРНИХ
ДИСЦИПЛІН ІМЕНІ
О.М. ЛАЗАРЕВСЬКОГО

КАФЕДРА
ПРАВА, ФІЛОСОФІЇ ТА ПОЛІТОЛОГІЇ

Освітній ступінь	Бакалавр
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Освітньо-професійна програма	Право
Кількість кредитів	3
Рік підготовки, семестр	3 рік, VII семестр
Компонент освітньо-професійної програми	Вибірковий компонент
Дні занять	згідно з розкладом
Мова викладання	Українська
Консультації	щосередини 12.00-13.00 (210 кабінет, з можливістю дистанційної роботи на платформах ZOOM та Google-class).
Викладач	Кандидат юридичних наук, доцент Єфремова Олена Петрівна
Контакти	E-mail: yefremova111999@gmail.com м.т.0938000039

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Навчальний курс «Інтелектуальна власність» розрахований на студентів закладів вищої освіти правових спеціальностей з урахуванням наявності у них базового рівня знань (середньої освіти), які навчаються за освітньо-професійними програмами підготовки бакалавра. Він побудований відповідно до вимог Європейської Кредитно-Трансферної системи (ECTS).

Предмет дисципліни «Інтелектуальна власність» є система правових відносин щодо регулювання прав інтелектуальної власності, майнових та особистих немайнових прав авторів, підстави їх виникнення та здійснення.

Мета курсу викладання навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність» є забезпечення інтелектуального і соціального розвитку особистості шляхом навчання основам правових та економічних аспектів інтелектуальної власності. Така необхідність викликана з'ясуванням слухачами не лише нагальних проблем розуміння сучасного стану законодавчої бази, що забезпечує належне функціонування учасників (суб'єктів) відповідних правовідносин, але й можливістю прогнозування ними подальших шляхів (тенденцій) її розвитку

Після завершення вивчення дисципліни «Інтелектуальна власність» отримані студентом знання, вміння та навички допомагають слухачам поглибити свої знання з найбільш важливих теоретичних положень курсу, краще засвоїти якісні зміни та оновлення, що відбуваються на сучасному етапі; прищеплюють слухачам комплекс практичних знань і навичок, необхідних для формування в них високої професійної майстерності; глибше вивчити останні зміни та доповнення, внесені в чинне законодавство, виробити у студентів вміння правильно застосовувати його норми до конкретних правових ситуацій.

Програма навчальної дисципліни складається з:

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Тема 1. Система інтелектуальної власності

Тема 2. Патентне право

Тема 3. Правова охорона програм для ЕОМ і баз даних, топологій інтегральних мікросхем

Тема 4. Патентна інформація і документація

Тема 5. Авторське право і суміжні права

Тема 6. Передача прав на об'єкти інтелектуальної власності

Тема 7. Майнові права інтелектуальної власності у системі цивільних та господарських відносин

Тема 8. Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності. Право інтелектуальної власності у країнах ЄС

ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ І РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Шифр згідно ОПІ	Компетентності
ЗК 1	Здатність до абстрактного мислення аналізу та синтезу.
ЗК 2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 3	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 4	Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово
ЗК6	Навички використання комунікаційних технологій.
ЗК9	Здатність працювати в команді.
ЗК11	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

ЗК13.	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.
СК1.	Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.
СК2.	Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів.
СК3.	Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.
СК 4	Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини.
СК 6	Знання і розуміння основ права Європейського Союзу.
СК-7	Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.
СК 8	Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.
СК 11	Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.
СК 12	Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.
СК 13	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.
СК 15	Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.
СК 16	Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.
СК 22.	Здатність кваліфікувати адміністративні правопорушення та відмежовувати їх від інших протиправних дій.
СК 23.	Здатність вирішувати практичні ситуації в ході притягнення винуватих осіб до адміністративної відповідальності.
СК 25.	Вміння аналізувати нормативні акти, якими визначається компетенція органів державної влади і управління.

*вказуються лише для обов'язкових компонент освітньої програми

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

№	Назва теми	Всього годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Модуль 1.					

1	Система інтелектуальної власності	8	2	1	5
2	Патентне право	8	2	1	5
3	Правова охорона програм для ЕОМ і баз даних, топологій інтегральних мікросхем	8	2	1	5
	Всього за модуль 1	26	6	3	15
	Модуль 2.				
4	Патентна інформація і документація	8	2	1	5
5	Авторське право і суміжні права	13	2	2	9
6	Передача прав на об'єкти інтелектуальної власності	13	2	2	9
	Всього за модуль 2	34	6	5	23
	Модуль 3.				
7	Майнові права інтелектуальної власності у системі цивільних та господарських відносин	13	2	2	9
8	Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності. Право інтелектуальної власності у країнах ЄС	15	2	4	9
	Всього за модуль 3	30	4	6	18
	Разом за курс	90	16	14	56

Тематика практичних занять.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Тема 1. Система інтелектуальної власності

1. Основи розвитку інтелектуальної власності.
2. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності.
3. Система прав інтелектуальної власності.
4. Міжнародна система правової охорони інтелектуальної власності.
5. Становлення і розвиток законодавства України про інтелектуальну власність.

Тема 2. Патентне право

1. Поняття, предмет та принципи права промислової власності.
2. Правова охорона винаходів, корисних моделей, промислових зразків, товарних знаків, знаків обслуговування, найменувань місць походження товарів, фірмового найменування, комерційної таємниці.
3. Технології виготовлення торговельних марок.
4. Право та порядок одержання патенту на винахід, корисну модель, промисловий зразок.

Тема 3. Правова охорона програм для ЕОМ і баз даних, топологій інтегральних мікросхем

1. Особливості правової охорони програм для ЕОМ
2. Особливості правової охорони баз даних
3. Особливості правової охорони топологій інтегральної мікросхеми

Тема 4. Патентна інформація і документація

1. Види патентної документації. Зміст патентних документів.

2. Міжнародна патентна класифікація.
3. Інформаційно-пошукові системи та традиційний патентний пошук.
4. Методи та засоби пошуку, збору та зберігання науково-технічної інформації.
5. Методика проведення патентних досліджень технічного рівня, патентоспроможності експертизи на патентну чистоту.
6. Закордонні й вітчизняні патентні бази даних. Комп'ютерні мережі патентних баз даних.
7. Особливості конфіденційної (нерозкритої) інформації та заходи щодо її збереження

Тема 5. Авторське право і суміжні права

1. Поняття, основні задачі, функції, принципи та джерела авторського права і суміжних прав
2. Правова охорона авторського права і суміжних прав
3. Суб'єкти і об'єкти авторського права, їх характеристика
4. Порядок державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір
5. Суміжні права, їх зміст щодо певних об'єктів та строк дії

Тема 6. Передача прав на об'єкти інтелектуальної власності

1. Нормативно-правове регулювання відносин щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності та їх особливості
2. Ліцензійні договори
3. Договори в області авторського права і суміжних прав

Тема 7. Майнові права інтелектуальної власності у системі цивільних та господарських відносин

1. Поняття захисту прав інтелектуальної власності
2. Адміністративний, судовий, цивільно-правовий порядок захисту прав інтелектуальної власності та їх особливості
3. Захист прав інтелектуальної власності відповідно до вимог міжнародних норм та правил
4. Особливості захисту прав інтелектуальної власності на результати науково-технічної діяльності
5. Судова експертиза з питань інтелектуальної власності
6. Нормативно-правове регулювання судово-експертних досліджень

Тема 8. Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності. Право інтелектуальної власності у країнах ЄС

1. Мета і основні способи комерціалізації
2. Використання об'єктів права інтелектуальної власності у власному виробництві
3. Передача (продаж) прав на об'єкти права інтелектуальної власності
4. Внесення інтелектуальної власності до статутного капіталу підприємства
5. Оцінка вартості прав на об'єкти права інтелектуальної власності
  - 5.1. Послідовність оцінки
  - 5.2. Експертиза об'єкта оцінки та визначення мети оцінки
  - 5.3. Вибір підходу до оцінки і методу оцінки
6. Постанова інтелектуальної власності на бухгалтерський облік
7. Механізм комерціалізації прав інтелектуальної власності

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

Методичне забезпечення:

1. Право інтелектуальної власності. Методичні рекомендації для студентів спеціальності - 08 Право, за освітнім рівнем – 081 право. Чернігів: НУЧК імені Т.Г. Шевченка, 2019. 36 с.
2. Інтелектуальна власність. Робоча програма для студентів спеціальності -08 Право, за освітнім рівнем – 081 право.
3. Інтелектуальна власність. Методичні рекомендації до семінарських занять для студентів для студентів спеціальності -08 Право, за освітнім рівнем – 081 право.
4. Інтелектуальна власність. Методичні рекомендації до самостійної роботи для студентів для студентів спеціальності -08 Право, за освітнім рівнем – 081 право.

Основна

1. Конституція України: Офіційне видання. – К.: Право, 1996.
2. Кодекси України:
Цивільний кодекс України: Офіційний текст. – К.: Кондор, 2004.
Господарський кодекс України: Офіційне видання “Кодекси України”. – К.: Форум, № 1 / 2004.
Кримінальний кодекс України: Офіційне видання “Кодекси України”. – К.: Форум, №11/ 2004.
Кодекс України про адміністративні правопорушення: Офіційне видання “Кодекси України”. – К.: Форум, № 1 / 2005.
3. Багриновский К.А. Наукоемкий сектор экономики России: состояние и особенности развития / Багриновский К.А, Бендиков М.А., Фролов И.Э. – М.: ЦЭМИ РАН, 2005. – 120 с.
4. Брукинг Э. Интеллектуальный капитал / [Пер. с англ.] – под ред. Л.Н. Ковалик. – СПб.: Питер, 2016. – 288 с.
5. Дроб’язко В.С., Право інтелектуальної власності: [навч. посіб.] / [В.С. Дроб’язко, Р.В. Дроб’язко]. – К.: Юрінком Інтер, 2019. – 512 с.
6. Жаров В.О. Захист права інтелектуальної власності в Україні: [навч. посіб.] / В.О. Жаров. – К.: Інст. інт. власн. і права, 2018. – 88 с.
7. Зинов В.Г. Менеджмент инноваций: кадровое обеспечение / В.Г. Зинов. – М.: Дело, 2015. – 496 с.
8. Зинов В.Г. Управление интеллектуальной собственностью: [учеб. пособ.] – М.: Дело, 2017. – 512 с.
9. Кельчевская Н.Р., Павлов М.Е. Сущность интеллектуального капитала / Н.Р. Кельчевская, М.Е. Павлов / Сб.: Труды Всероссийского симпозиума по экономической теории. – Екатеринбург: Институт экономики УрОРАН, 2019. – С.203-205.
10. Менеджмент та маркетинг інновацій: [монограф.] / За ред. С.М. Ульященко. – Суми: ВТД “Університетська книга”, 2018. – 616 с.

Допоміжна

1. Бондаренко С.В. Авторське право і суміжні права: [навч. посіб.] / С.В. Бондаренко. – К.: Ін-т. інт. власн. і права, 2019. – 260 с.
2. Бутнік – Сіверський О. Б. Економіка інтелектуальної власності / О. Б. Бутнік-Сіверський. – К.: Інст. інт. власн. і права, 2015. – 296 с.
3. Демченко Т.С. Охорона товарних знаків (порівняльн-правовий аналіз): [монограф.] / Т.С. Демченко. – Ін-т. держави і права ім. М. В. Корецького НАН України, 2018. – 184 с.
4. Жаров В. О. Захист права інтелектуальної власності в Україні: [навч. посіб.] / В.О. Жаров. – К.: Інст. інт. власн. і права, 2015. – 88 с.
5. Кожарская И.Ю. Патентное право / И.Ю. Кожарская, Б.Г. Прахов. – К.: Інст. інт. власн. і права, 2019. – 140 с.
6. Крайнев П. П. Інтелектуальна економіка: управління промисловою власністю: [монограф.] / П.П. Крайнев. – К.: Видавничий Дім “ІнЮре”, 2017. – 448 с.
7. Крайнев П.П. Патентування винаходів в Україні: [монограф.] / Крайнев П.П., Роботягова Л.І., Дятлик І.І. – К.: Видавничий Дім “ІнЮре”, 2019. – 340 с.
8. Мендрул А.Г. Оценка стоимости нематериальных активов / А.Г. Мендрул, В.С. Карцев. – К.: ООО “Полиграф-Информ”, 2018. – 264 с.
9. Цибульов П. М. Популярно про інтелектуальну власність / П.М. Цибульов, В.П. Чеботарьов. – К.: ТОВ “Альфа – ППК”, 2015. – 56 с.
10. Тофило А.В. Экспертиза объектов интеллектуальной собственности: заявки на изобретения и полезные модели / А.В. Тофило. – К.: Інст. інт. власн. і права, 2017. – 176 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://op.espacenet.com/> або з сайту ЄПІВ: <http://www.european-patent-office.org> ESP@CENET – Електронно-цифрова бібліотека Європейського патентного відомства ESP@CENET
2. <http://www1.ipdl.jpo.g-o.jp/PA1/cg-i-bin/PA1/IN1T> або з сайту відомства: <http://www.jpo.go.jp> – Searching 1PDL: розділи Searching PAJ (англомовні реферати), Patent Database (повні описи, нумераційний пошук) Concordance (відповідність між номерами різних публікацій одного винаходу), FI/F-term search (застосування японських пошукових класифікацій) – Електронно-цифрова бібліотека Патентного відомства Японії

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Студент має право:

- вільно висловлювати свої думки усно або письмово, аргументуючи їх знаннями провідних засад конституції, трудового права, освітнього менеджменту, економіки, права тощо;
- вносити пропозиції щодо формування та реалізації власної освітньої траєкторії; активізації власної самостійної пізнавальної діяльності, форм і методів проведення аудиторних занять;
- відпрацьовувати пропущені заняття в установленому порядку;
- отримати індивідуальні консультації у викладача.

Студент зобов'язаний:

- відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого дирекцією розкладу, запізнення на заняття допускається тільки з поважних причин;
- брати активну участь у роботі під час аудиторних занять, дотримуватися правил етичної поведінки, поважати думки та права інших студентів і викладача;
- виконати індивідуальне завдання
- самостійну роботу, підготовка якої є обов'язковою умовою допуску до екзамену. Студент, який не підготував самостійну роботу, до екзамену не допускається.
- набрати під час вивчення навчальної дисципліни мінімум 35 балів.

Політика щодо дедайнів та перескладання. Пропущені з поважної причини заняття дозволяється відпрацьовувати впродовж **двох тижнів** після завершення дії поважної причини і при наявності документа-підстави (довідки, розпорядження про індивідуальних графік відвідування тощо).

Політика щодо академічної доброчесності. Студенти керуються нормами «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (Наказ Ректора № 383 від 27.12.2019 р. зі змінами і доповненнями від 23.12.2020 (<https://drive.google.com/file/d/1YOj2QK3xW-03evO8Tkg1o3ZKUAbBL-VH/view>)). У процесі навчання та при підготовці проектної заявки забороняються плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів, списування, хабарництво.

Політика щодо викладання. Викладання навчальної дисципліни відбувається на засадах студентоцентризму, антропоцентризму, гуманізму, поваги до соціокультурного плюралізму.

Розподіл балів

Види контролю	Кількість	Бали	Загальна кількість балів
Робота на практичному занятті	8	6	до 45
Індивідуальне завдання (презентації)	8		до 8
Самостійна робота: вирішення практичних ситуацій; складання процесуальних документів; науковий проект ¹	8	1	до 8
Підсумкова контрольна робота	1	14	до 14
Усього			до 75
Екзамен:			до 25
Разом:			до 100

---

¹ Самостійна робота є обов'язковою умовою допуску до екзамену. Студент, який не виконав самостійну роботу до екзамену не допускається.